آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی کومیته‌سینین اورغانی

نمره ۴۹ (۳۳۸) ایکنجی دوره

بوروزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی کومیته بناسیندا

آذربایجان

۵ شنبه ۹ آبان ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰ ریال
٦	آیلیغی	٦٥ >
٣	>	٣٥ >
١	>	١٢ >

آمریقا آگنتلیگی یونایتد پرسسین پریزدنتی جناب فیوق بیلینین ۱۹۴٦ نجی ایل اوقتیابرین ۲۲-نده سواللارینا

ای. و. ستالینین جوابی

۱- سوال: سوودت اتفاقی ایله برلشمیش آمریقا جمهوریتلری آراسیندا گرگینلیگین گیندیکجه آرتدیغی حاقده دولت کاتبی بیرنسین گیچه‌ن جمعه گونی رادیو ایله مراجعتینده بیلدیردیگی فکره سیز شریکسینیز؟

جواب: یوخ.

۲- سوال- اگر گرگینلیك آرتمیشسا، سیز بونون سببینی و یا سببلرینی و گرگینلیگین آرادان قالدیریلماسی اوچون لازم اولان باشلیجا واسطه‌لرین نه‌دن عبارت اولدوغونو گوستره بیلرسینیزمی؟

جواب: اولکی سوالا ویریلن جوابلا علاقه‌دار اولاراق بو سوال اهمیتینی ایتیریر.

۳- سوال: ایندیکی دانیشیقلارین، فاشیزمه قارشی محاربه‌ده متفق اولان خلقلر آراسیندا صمیمی مناسبت یارادا بیلن صلح مقاوله‌لری باغلانماسی ایله نتیجه‌له‌نه‌جگی و کچمیش محور اولکه‌لری طرفیندن محاربه‌نین قیزیشدیریلماسی تهلکه‌سینی آرادان قالدیراجاغینی گمان ایدیرسینیزمی؟

جواب: من بونا امیدوارام.

٤- سوال: عکس تقدیرده، بویوك محاربه‌ده متفق اولان خلقلر آراسیندا بو جور صمیمی و قارشیلقلی مناسبت یارادیلماسینا انگل توره‌دن اساس مانعه‌لر نه‌دن عبارتدر؟

جواب: اولکی سؤالا ویریلن جوابلا علاقه‌دار اولاراق بو سؤال اهمیتی ایتیریر.

٥- سوال: ایتالیا ایله صلح مقاوله‌سینی امضالامساماق حقده یوغوسلاویانین قرارینه روسیه‌نین مناسباتی نجه‌در؟

جواب: یوغوسلاویانین ناراضی قالماغا اساسی واردر.

٦- سؤال: ظننیزجه بوتون دنیادا صلح ایچون حاضردا ان جدی تهلکه دوغوران نه‌در؟

جواب: یئنی محاربه قیزیشدیرانلار، بیرینجی نوبه‌ده چورچیل و اونون انگلتره‌ده و آمریقا برلشمیش جمهوریتلرینده‌کی همفکرلری.

۷- سؤال: بئله بیر تهلکه میدانا چیقارسا یئنی محاربه‌یه یول ویرمه‌مك ایچون دنیا خلقلری نه کیمی تدبیر گورمه‌لیدرلر؟

جواب: یئنی محاربه قیزیشدیرانلاری افشا ایتمك و جیلوولاماق لازمدر.

۸- سؤال: برلشمیش ملتلر تشکیلاتی خیردا اولکه‌لرین بوتونلیگی ایچون تامین حساب اولا بیلرمی؟

جواب: هله‌لیك بونی سویله‌مك چتیندر.

۹- سؤال: آلمانیانی بیر اقتصادی واحد کیمی برپا ایتمك و بئله‌لیکله دورت دولتین اوردینه دوشن اشغال آغیرلیغنی یونگوللشدیرمك مقصدیله آلمانیاداکی اشغال ناحیه‌لرینین دوردونوده اقتصادی اداره جهتدن یاخین گله‌جکده بیرلشدیرمك، سیزین ظننیزجه لازمدرمی؟

جواب: آلمانیانین یالنز اقتصادی بیرلیگینی دگیل، سیاسی بیرلیگینیده برپا ایتمك لازمدر.

۱۰- سؤال: خارجی ایشلر وزیرلری شوراسینا آلمانیا ایچون صلح مقاوله‌سی حاضرلاماق امکانی ویرمك مقصدیله حاضردا آلمانلارین اوز الینده اولان لاکن متفقلر طرفیندن نظارت ایدیلن بیر نوع مرکزی اداره یارادیلماسینی ممکن حساب ایدیرسینیزمی؟

جواب: بلی، حساب ایدیرم.

۱۱- سؤال: بو ایل یایدا و پاییزدا آلمانیانین مختلف ناحیه‌لرینده گچیریلن سچگیلری نظره آلارساق، آلمانیانین سیاسی جهتدن دموقراتیق یوللا انکشاف ایتدیگینه و بونونلا آلمانلارین گله‌جکده دینج ملت اولاجاغینا امید ویردیگینه سیز امینسینیزمی؟

جواب: هله‌لیك من بونا امین دگیلم.

۱۲- سؤال: آلمانیانین تماملیه تامین ایدیله بیلمه‌سی ایچون آلمانیایا اجازه ویریلن صنایع سویه‌سینی، بعضی دائره‌لر طرفیندن تکلیف ایدیلدیگی کیمی، راضیلاشدیریلمیش سویه‌دن یوکسکه قالدیرماغی لازم بیلیرسینیزمی؟

جواب: بلی، لازم بیلیرم.

۱۳- سوال، آلمانیانین یئنه دنیا ایچون محاربه تهلکه‌سی دوغورا بیلمه‌مه‌سیندن اوتری، دورت دولتین موجود مرامنامه‌سیندن سوای داها نه ایتمك لازمدر؟

جواب: آلمانیادا فاشیزم قالیقلارینین کوکی حقیقتده تماملیه کسیلمه‌لی و آلمانیا آخراده‌ك دموقراتیقله‌شدیریلمه‌لیدر.

۱٤ سؤال: آلمان خلقینین اوزینی تامین ایده بیلمه‌سی ایچون اونا اوز صنایعی و تجارتینی برپا ایتمگه اجازه ویریلمه‌لیدرمی؟

جواب: بلی، ویریلمه‌لیدر.

۱٥ سؤال: ظننیزجه پوتسدام کونفرانسینین قرارلاری یئرینه یئتیریلیرمی؟ اگر یئرینه یئتیریلمیرسه پوتسدام بیاننامه‌سنی تاثیرلی بیر واسطه چویرمك ایچون نه طلب اولونور؟

جواب: آخره‌دك یئرینه یئتیریلمیر، خصوصا آلمانیانین دموقراتیکلشدیریلمه‌سی ساحه‌سینده.

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

احمد — احمد

ژنرالیسیم ستالینین

ایکینجی مصاحبه‌سی

سپتامبرین ۱٦ سینده‌ن بری دنیا آردی صیراسی کسیلمه‌ین مهم سیاسی نطقلر، مصاحبه‌لر، مقاله‌لر دوره‌سی کئچیرمکده‌در. صون نئچه ایل عرضینده هیچ زمان بو قدر قیسا بیر زماندا بو قدر متعدد نطقلر ایراد ایدیلمیش دگلدی.

برنزین آلمانیا حقینده سویله‌دیگی شتوتقارت نطقی، مولوتفین مصاحبه‌سی والاسین نطقی، دوغولین نطقی و چورچیلین «زوریخ» نطقی، ژنرالیسیم «ستالین»ین ایلك مصاحبه‌سی ژنرال آیزنهاورین مصاحبه‌سی، «بوین»ین نطقی، برنزین نطقی، «اتلی»نین نطقی و ...

... بونلار ایکی آی آز بیر زماندا ایراد ایدیلمیشدر، لاکن «ژنرالیسیم ستالین»ین ایلك مصاحبه‌سیندن اول سویلنمیش نطقلر دنیادا سیاسی هوانی بولاندیرماقدان و خلقلری نگرانچیلیغا سوق ایتمکدن باشقا بیر نتیجه ویرمه‌میش ایدی.

بو نطقلرین هامیسیندان تهدید و میدان اوخوما ایسی گلمکده‌ایدی. بو صیرادا «ستالین»ین «ساندی تایمز» مخبری «وبلك»ین سؤاللارینا ویرمیش اولدیغی آیدین و منطقی جوابلار دنیادا بیر مسالمت و راحتلیك هواسی یاراتماغا بویوك کومك ایتدی. «ستالین»ین مصاحبه‌سی

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

حسن نصیرزاده

بویوك اوقتیابر انقلابی و خلقلر دوستلیغی

اوز شخصی منفعتلرینی الده ایتمك ایسته‌ین بیر عده ارتجاعی و استعمارچی دسته‌لر شوم ایشلرینه چاتماق ایچون همیشه مظلوم خلقلری اسارت، جهالت، حقارت و ملی ظلم آلتیندا ساخلاماغا چالیشیب خلقلری بیر - بیرینه دشمن ایتمك سیاستنی آپاریرلار، بو سیاست بوتون امپریالیست دولتلرینین مظلوم خلقلره قارشی ایشله‌تدیگی نامردانه و وحشیانه بیر سیاستدر.

کئچمیش تزار روسیه سینده‌ده بو مردار و آلچاق سیاست حکمفرما ایدی. چوق ملتلی بویوك روسیه توپراغیندا ... آزلقدا قالان ملتلر اوز آنا دیللرینده اوخویوب یازماغا محروم ایدیلر.

بقیه‌سی ۲ نجی صحیفه‌ده

سوودت اتفاقی ایله مدنی علاقه ساخلایان

جمعیتده

«ژورنالیستلر و مطبوعاتچیلار» سه‌قسیونینین تشکیلی

آبان آیینین ۷ سینده آخشام ساعت ٤ ده سوودت مدنیت ایوینده آذربایجانین ژورنالیستلری و مطبوعاتچیلاری نین اشتراکی ایله مدنی علاقه جمعیتی طرفیندن دعوت ایدیلمیش یغنجاق تشکیل تاپدی.

یغنجاغی آقای پی‌ریا آچیق اعلان ایتدیکدن صونرا سه‌قسیانین اهمیتی و اونون گوره‌جگی ایشلر حقینده آقای پی‌ریا، آقای شریفلی و آقای الهامی صحبت ایتدیلر.

مدنی علاقه جمعیتنین بو یاخینلاردا گئچیردیگی هیئت مدیره سئچگیسینده قبول ایدیلن قرارلاردان بیریسی ده سه‌قسیونلارین ایشلرینی یئنی‌دن قورماق، اونلارا هر طرفلی کومکلیك ایتمك و لازم اولان یئنی سه‌قسیالار تشکیل ایتمکدن عبارتدر.

جمعیتین اعضاسی اوز ...

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

برلشمیش ملتلر تشکیلاتی

قرار اولمشدر بوگون برلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه تشکیل ویریب «وتو» حقی باره‌سینده دانیشیق ...

فریدون بازرگان

خارجی ادبیات

ویکتور هوگو

فرانسه ادبیاتی نین گورکملی سیماسی - بشریت عالمی نین بویوک یازیچی‌لاریندان اولان ویکتورهوگو ۱۸۰۲ نجی ایلده بزانسون شهرینده آنادان اولموشدور. ۱۸۸۵ نجی ایلده ایسه وفات ایتمیشدر. او ناپلئون امپراطورلیقی نین بیر ژنرالی نین اوغلی‌در ان اوشاقلیق دوریندە آتاسی ایتالیا اسپانیا - کورس جزیره‌لرینده اولان محاربه‌لرده اشتراک ایدن زمان هوگو-دا حیاتین کیچیک لیك حصه‌سینی بو اولکه‌لرده گئچیرمیشدر. صونرا او پاریسده تحصیل ایتمکه مشغول اولموشدور ایگیرمی یاشینا چاتدیقدا هوگو بیر گورکملی شاعر کیمی فرانسه ادبیاتی ساحه سینده میدانا چیخمیشدر. ۱۸۴۱ نجی ایلده او فرانسه آکادمیاسی‌نین عضوی اولموشدر. فرانسه پادشاهی لوئی فیلیپ عزل اولونوب و موقتی بیر حکومت یارانان زمان هوگو خلق طرفیندن مجلس وکیل لیگینه سئچیلدی. او بو زمان جمهوریت حاکمیتینه هوسکار اولموشدر. بویوك ناپلئونون قارداشی اوغلی اولان لوئی ناپلئون فرانسه جمهوریت رئیسی اولدیقدا هوگو اونون بو وظیفه‌سینه هابئله اونون یاراتدیقی ۲ دسامبر ۱۸۵۱ نجی ایلده کی کودتاسی علیهینه چخیش ایده‌رك بوتونلاجمهور رئیسی طرفیندن توقیف و تبعید اولوندی. هوگو ۱۸ ایل تمام بروکسل‌ده - جرس آدلی انگلیس جزیره‌لرینده هابئله گرنزی‌ده تبعید حالیندا یاشاییردی. ۱۸۷۰ نجی ایلده ناپلئون پروس دولتیله محاربه آپاریب و مغلوب اولدی. بونا گوره‌ده هوگو آزاد اولاراق پاریسه قاییتدی. (٤ سپتامبر ۱۸۷۰) بو مدتدن بری ویکتورهوگو ئوز یازیچیلیقینی عمرینین آخرینه‌قدر دوام ایتدیردی. قیدایتمك لازمدر که هوگو بویوك رمانتیك سیمالاریندان حساب اولونور. ۱۹ نجی عصردن اول ادبیات و اینجه صنعت عالمینده رمانتیسم کلمه‌سی بیر سیرا یارادیجیلیق سبك و اصوللارینا دیلیردی که اونلار اورتا عصرلرده اولان خلق‌استعداد و ذوقیندان هابئله مسیحیت مذهبینده اولانلار دان تبعیت ایتدیکده وجوده گلمیشدر. لیکن ۱۹ نجی عصر اول لرینده بو کلمه باشقا بیر معنا تاپدی.

بو زمان ۱۷ نجی عصردن باشلیاراق فرانسه شاعر و یازیچی‌لاری قدیم روم و یونان ادبیاتینی تقلید ایدیب ئوز اثرلرینی وجوده گتیریردیلر. بونونلا فرانسه ادبیاتی انحطاط بیر دورینه گئچمیشدر. بو ایش ایسه کلاسیسم آدلانیردی. ۱۸ نجی عصرین اولیندن باشلیاراق بیر سیرا آلمان و انگلیس یازیچی لاری بو یازی‌اصولینه اعتراض ایدیب یئنی بیر سبك یاراتماق اوغروندا چالیشماقا باشلادیلار. بئله‌لیکله رومانتیسم وجود گلدی رومانتیك یازیچی و شاعرلر دییردیلر قدیم یونان و روم ادبیاتینی بورا خمالی و ادبیاتدا ئوز مفکوره و احساساتیمیزله بیرشئی لر یاراتمالیق. یازیچی ئوز یازدیقلاریندا قدیم اثرلردن آزاد اولمالی و حقیقتی ئوز گوردیگی کیمی یازدیقلاریندا عکس ایتدیرمه‌لیدر: بیرنجی نوبه‌ده شاتوبریان - مادام اشتال فرانسه یازیچیلاری بوسبکی فرانسه ادبیاتینده‌ایره‌لی آپارماقدا قاباقجیل اولدولار صونرا ایسه لامارتین هوگو - وین یی و موسه‌نین واسطه‌سیله رومانتیسم فرانسه ادبیاتینده کلاسیسمه‌غالب گله‌رك ودااهادا ایره‌لی گئتدی. هوگو رومانتیسمه علاقه‌دار اولاراق بوسبکده چوخلی اثرلر بوراخمیشدر اونلاردان، بیر محکومین صون گونی - ماریون دولوروم - ارنانی نوتردام - کرمول - شرقی شعرلر - چارلاری‌درلر اوابنه تآتر ودرام یازماقدا مهارت گوستریب و بو ایشده‌ده ماری‌تودر - آنژلو لوکرس‌بورژیا - بورگراوها کیمی پارچالار یازمیشدر. هوگو بیر شاعردر، اودریث استعدادلی - عالی احساسات صاحبی اولان بیر شاعردر. اوشعرده یالیزیاپراقلاری - دان نغمه‌لری اورك سوزلری - ایشیق وقارانلیقلار - جزالار - عصرلر حکایه‌سی کیمی اثرلر یاراتمیشدر. هوگونین شعرده کی بو ایکی صون کتابلاری وهابئله بیرجنایت تاریخی - کیچیك ناپلئون - دوبقولار - دریا ایشچی‌لری - سفیل‌لر (بینوایان) گوله‌ن کیشی کتابلاری تبعید دوره‌سینده یازیلیب و بو اثرلردن بیر ایکیسینده ناپلئون پادشاهلیقی علیهینه اولموشدر. سوزلر وعمل‌لر، دوقسان اوج - بویوك آتا اولماق هنری - دین - ودین‌لر - نورخوای‌ایل - ترکمادا - پاپ کیمی‌شعر - تاتیر ویازی‌اثرلرینی هوگو ئوز قوجالیق دوریندە یازمیشدر. لیکن بو اثرلر ایره‌لی کی‌اثرلری کیمی‌زنگین دگلدر. بونلاردان باشقا هوگونین‌ده چوخلی اثرلری واردر.

آنجاق بورادا اونون یارادیجیلیقینا دائرده صحبت ایتمه‌لیك. هوگونین اثرلرینده ایکی بویوك جلب‌ایدیجی اختصاص واردر. بیری‌ی اونون تبعید اولماسی اثرینده وجوده گلن اثرلر بوباره‌ده دیمك اولار که هوگونون بو زمان یاراتدیقی اثرلر آزادلیق علاقه‌سیله اولموشدر. او بواثرلرینده تبعید دوراینده دوزدیگی زحمت و مشقت‌لرله بوگوزل اثرلرینی یاراتمیشدر اودر کی اونون اثرلرینده گوبلرده اوچماق عشقی - آزاد بیر محیطده‌حیات آپارماق شوقی اولدیقی تاثیر باغشلایان صورتده عکس اولونموشدر بیرده هوگو ئوز اثرلرینده یوخسول - عائله‌سیز آشاغی طبقه‌لردن نهایت یاد ایده‌رك‌و اونلارین حقیقی یاشایشلرینی، اونلارین قارانلیقلی دولی‌دیرلیك‌لرینی بوتون دنیایا گوسترمیشدر. بوتون محبت‌له دولی اثرلرینده، عالی احساساتلا یارانمیش و اونون نفوذی آلتیندا وجوده گلمیش قلمینده آزادلیق و عدالت اوغروندا گئدن مبارزه‌لره، ایجاداولونان مفکوره‌لره بویوك کمك اولموشدر. عدالت، اجتماعی بیرلیك‌ایچون هوگونین اثرلرینده بویوك بیر ایمان گورونور. یوخسول لار مظلوم‌لار ناله‌لری هوگونین قلمیندن انسان‌اوره‌گینده تاثیرایدیر. اوئوزیده‌بو مظلوملارا عشقی اولاراق اونلارین نه‌کیمی آجلیق، سیخینتی چکدیکلرینی گوزل صورتده ئوز اثرلرینده یئتیرمیشدر. هوگونین زنگین‌ادبی‌میراثینده قهرمانلیق روحی، شجاعت‌ورشادت، ظلمه قارشی مبارزه‌آپاریب ومقاومت ایتمك، ظلم بنالرینی کوچوروب عدالت یاراتماق ایچون فداکارلیقلارا تشویق ایتمك هاموسی داها آیدینجا گوسترلمیشدر.

ایندی هوگو پاریس پانتئون‌معبدینده ابدی بیر یوخودادر. لیکن‌اوینه‌ده آزادلیق و اجتماعی عدالت اوغروندا مبارزه آپاران، چالیشان بیرسیما کیمی نظرلره چارپیر.

دنیا خبرلری

تفلیسده

اکتبر آیینین ۲۶ سیندان تفلیس شهرینده زاقفقاز جمهوریتلری‌ومرکزی شهرلرینین شطرنجبازلارینین آراسندا مسابقه‌لر باشلانمیشدر.

بلغارستان مجلسی‌نین سئچگیلری

بلغارستان مجلسی‌نین سئچگیلری کاملاآرام حالدا دوام ایتمیشدر خلق قیزغین‌صورتده‌فعالیتله سئچگیده‌اشتراك ایتمیشلر بلغارستان رادیوسی دیمیشدر که سئچگی‌حوزه‌لرینین چوخوندااهالی‌نین هاموسورای وبرمیشلر سئچگیلرین اولکی نتیجه‌لری بو قرار اوزره‌بیلدیریلمیشدر.

مخالف ۱۰۱ صندل کمونیست فرقه‌سی ۲۷۷ صندل - سوسیالیست دموکرات کارگر فرقه‌سی ۳ صندل - اکینچیلر اتحادیه‌سی ٦٤ صندل - زونو فرقه‌سی ۲ صندل.

آدلاری دیبان صونکی‌دورت‌فرقه هاموسو بیرلیکده‌بلغارستان وطن‌جبهه‌سینی تشکیل ویرمیشلر عمومیده‌وطن جبهه‌سی ۳۴۷ صندل الده ایده‌بیلمیشدر بئله‌لیکله رای وبره‌نلرین ۷۸ فایضی وطن جبهه‌سی نفعینه و ۲۲ فایضی اونون علیهینه رای ویرمیشلر بوحالدا بلغارستانین حقیقی گناه‌لری اقلیتده قالمیش مخالفلره که بیر آز عده‌نی ئوزلری ایچون آلداتمیشلار آغیر بیر ضربه یئتیریب ودوزگون نماینده‌لرینه رای ویرمیشلر.

بویوك اوقتیابر انقلابی خلق دوستلوغی

اول صفحه‌دن بقیه

تزار حکومتی طرفیندن خلقلرین آراسینا نفاق سالیناراق خلقلری بیر بیرینه دوشمن ایتمیشدیلر. همین بو نفاقدان استفاده ایده‌رك تزارحکومتی ئوز استبدادینا ادامه ویریردی ظلم اشگنجه ملی مظلومیت تزار روسیه‌سینده گولی - گوندن آرتماقدا ایدی. بویوك لەنین و ستالینین باخیت رهبرلیکی آلتیندا باشدا قهرمان روس خلقی اولماقلا بوتون روسیه‌ده یاشایان‌خلقلر قارداشلق و صمیمیت اللرینی بیر-بیرینه اوزادیب ظلم و استبداده قارشی قیام ایده‌رك بویوك اوقتیابر سوسیالیست انقلابینی یاراتدیلار، او گوندن‌سووه‌تلر اتفاقیندا اسارت، جهالت، رزالت ملی ظلم و حقارته ابدی اولاراق سون قویولدی. سوومت اتفاقیندا یاشایان خلقلار بویوك‌وقدرتلی عایله‌ده بیرلشه‌رك خلقلار دوستلوغونون و قارداشلقینین یئنیلمه‌ز قلعه‌سینی یاراتدیلار.

او گوندن سوومت‌اتفاقندایاشایان بوتون خلقلار آزاد وخوشبخت یاشاماغا باشلادیلار.

بوتون خلقلر ئوز ایشلرینی ئوزلری اداره ایتمك ایچون ملی جمهوریتلر، ملی مختاریتلر، ملی ئولکه‌لر یارادیب ئوزایشلرینی ئوز ایسته‌دیکلری کیمی دوغما آنا دیللر ینده آپارماغا باشلادیلار. گئچمیشده ان گریده قالمیش آذربایجان، ترکمنستان، ئوزبکستان، تاجکستان، داغستان، ارمنستان قازاقستان، گورجستان و سایری‌بوکیمی جمهوریتلرایندی ان قاباقجل بیرئولکه‌یه چئوریلمیشلر، گئچمیشده چوق آز-آز سوادلی تاپلان بو ئولکه‌لرده ایندی سوادسیزآداماچوق چتین راست‌گلمك اولار. ایندی‌سوومت اتفاقینین هریئرینده هله وطن محاربه‌سیندن چوق‌قاباقدان اجباری تحصیل حیاته گئچریلمیشدر. بوخاریداکی جمهوریتلردن مثال‌ایچون آذربایجانی گوسترمك کفایت‌در.

انقلابدان اول گریده قالمیش و سوادسیز آذربایجان آز بیر مدتده بویوك سرعتله انکشاف ایتمیشدر.

انقلابدان‌قاباق عالی مکتبی‌اولمایان آذربایجاندا ایندی اونلارلا عالی مکتبلر و علمار آقادمیاسی آچلمیشدر که بورادا آذربایجانین قیز واوغلانلاری ئوز آنادیللرینده اوخویورلار، بو مکتبلر ایندی‌یه قدرجور - به‌جور اختصاصه مالك اولان مینلرله‌مهندس و دوقتورلار بوراخمیشدر که ایندی اونلار جمهوریتین موسسه و علمی ایشلرینده چالیشماقدادرلار. حال-حاضردا آذربایجانین عالی و اورتا مکتبلرینده اون مینلرله‌محصللر اوخوماقدادر. سوومت حاکمیتی ایللرینده، آذربایجان جمهوریتینده نفت حاصلاتی ۵-٦ دفعه آرتمیش وباکی نفت صنایعی دنیانین ان معاصر اصوللاری اوزرینده قورولموشدر.

همین مدتده آذربایجاندا تیکیش، توخوجی، اعاشه، آیاق‌قابی، یود-بروم، شوشه، قونسرو، چای، اون، سه‌مه‌نت، یاغ صابون، ماهوت، چیت، کارخانه لری و سوومت اتفاقی نین ان بویوك قومبیناتلاریندان اولان ات‌قومبیناتی و باشقالاری تیکیلمیشدر. گئچمیشده گیریده قالمیش محال مرکزلری اولان کیروف‌آباد، نوخا، سته‌پاناکرت نخجوان، لنکران، قوبا، خاچماز و باشقا شهرلر ایندی صنایع مرکزینه چئوریلمیش در. گئچمیشده بیرتکه چوره‌که محتاج اولان آذربایجان کندلیسی‌ایندی وارلی‌و خوشبخت حیات سورمکده در. صحیه جهتینجه داها بویوك موفقیتلر الده‌ایدیلمیشدر.

یئنی بش ایللیکده آذربایجاندا بیر چوق بویوك موسسه‌لر تیکیله‌جکدر که اونلاردان مینگه‌چور اورانشاآتی، داشکسن دمیر معدنینی، باکی دمیرلوله کارخانه‌سینی گوسترمك کفایتدر، عمومیتله الده ایدیلن موفقیتلری سایماقلا قورتارماق‌اولماز. سوومت اتفاقینین بوتون جمهوریتلری آذربایجان کیمی انکشاف‌وترقی ایتمیشدر.

ایندی سووه‌تلر اتفاقینده ۷۰ دیلده کتاب و روزنامه چاپ ایدیلمکله هر ملته ئوزآنا دیلینده اوخویوب یازماق امکانی یارادیلمیشدر.

بونلار هاموسی بویوك اوقتیابر سوسیالیست انقلابینین‌خلقلره ویردیکی نعمتلردر. سوومت اتفاقی خلقلر ینین دوستلوغی و قارداشلقی سارسلماز و ابدیدر. بونی ایکنجی دنیا محاربه‌سینده سوومت خلقلرینین یئرتیجی آلمان فاشیستاری و ژاپون امپریالیست اشغالچیلاری علیهینه آپاردیقی وطن محاربه‌سی بوتون دنیایه‌آیدین وآشکار ثبوت ایتدی. سوومت خلقلری لەنین-ستالین ملی سیاستی سایه‌سینده گونی-گوندن ترقیه دوغری گیده‌رك ئوز ملی علم و مدنیتلرینی داهابویوکسکلره قالدیریرلار. خلقلره بویوك نعمتلر ویرەن، دنیاده بیرنجی دفعه اولاراق آزادلیق بایراغنی دائمی پایدار ایدن بویوك اوقتیابر سوسیالیست انقلابی تکجه سوومت خلقلری دگیل، بشر اوزونون بوتون آزادیخواهلارینی سیوینددیردی.

اودرکه هر ایل سوومت‌خلقلری ایله بیرلیکده بوتون دنیانین‌آزادلیق سیون خلقلریده‌بویوك‌اوقتیابر بایراملنی ئور ملی ودینی بایراملاریله برابر عزیز دوتور و اونی بایرام ایدیرلر. ایکنجی جهان محاربه‌سینین اود-آلاولاری ایچریسینده الده ایدیلمیش‌آزادلیق سئون خلقلر بیرلیکی و دنیا صلحنین ساخلانماسی بویوك اوقتیابر انقلابی و سوومت دولتنین سایه‌سینده حیاته گئچریلمیشدر ایندی دنیاصلحنین محکم داياغی اوقتیابر انقلابینین یاراتدیغی بویوك و قدرتلی سووه‌تلر اتفاقی در.

فتحی خشکنابی

عشق و محاربه!

یا

آلکساندرین خاطره‌لری

-٦-

اوه! بو دەلی کونلوم ساکت اولمايير، گونلرین سایی آرتدیقجا منیم عشقیم‌ده‌شدتله‌نیر، من سنی همیشه آتشین بیر عشق ایله سه‌ویردیم، لاکن ایندی محاربه‌ده بو عشق باشقا بیر شکل آلمیشدر، اگر صلح زمانی من سنون محبتیندن شعرلر و اثرلر یازیردیم - ایندی اونلارین یئرینده قدرتلی قوللاریملا سونکو، توپ و تفنك ایشله‌دیره‌م، ایندی منیم بوتون عشقیم وطنیمدن مدافعه ایتمك‌دن، ووروشمادان وئوز قهرمانلیقلاریمی سنه بیلدیرمکدن عبارتدر.

سنون محبتین منده فداکارلق، وطن‌پرست‌لیك وانسانلیغین ان مقدس و عالی عاطفه‌لرین یاراتمیشدر، من نئجه آی بوندان قاباغکی آلکساندر ده بیلم، من ایندی سنیله گئچیردیکیم ان ساده خاطره‌لری، گونده‌لیك حیاتیمیزدا گوردیکیمیز معمولی ایشلاری، سنیله یئنی چیخمیش کتابلارین، رومانلارین، علمی و اجتماعی مجله‌لرین، یئنی گوستریلن فیلملرین باره‌سینده دانیشدیغیمیز سوزلری خاطرلادیقدا درین بیر هیجانا دوچار اولورام بونلار هاموسی منیم نظریمده عزیزدر و من اونلاری‌سه‌ودیکده سنه قارشی ئوزیمده آلوولی محبتلر دوشونورم.

سنیله اوطاق‌دا ملی مارشلاری سن پیانو چالارکن اوخویاردیق، سنیله اوزون ساعتلر منیم کتابخانه‌مده اوتوروب کتابلاری مطالعه ائده‌ردیك، سنیله خارجی دیللری ئوره‌نمك ایچون هر ایکی‌میز سحر تئزدن خصوصی‌معلمیمیزین ائوینه گئده‌ردیك...

بونلار هاموسی‌منیم ان‌اونودولماز خاطره‌لریمی‌تشکیل‌وئریر. من او گونلری وسنی دایالارجا سه‌ویرم...

ایندی محاربه دوام تاپیر، دشمن ملیونلارجا بیزیم کیمی خوشبخت حیاته مالك اولان وطنداشلاریمیزی ئوزینه کوله ایتمك ایچون مقدس یوردومیزا هجوم گتیرمیشدر. اوه آج بیر جانور کیمی ئولکه‌لری اودماق ایسته‌ییر، ئوز امپریالیست خاصیتلی نیت‌لری حیاته گئچیرمك‌ایچون‌محاربه میدانلاریندا توکولن گناه‌سیز قانلارا، گوربه اوشاقلارین آغلاشماسینا، قوجا قادینلارین سیزیلتی سینا ذره‌جه‌ده اهمیت ورمیر...

عزیز نشاالیم! من مقدس‌وطنیمه، من سنه آند ایچیره‌م که صون قطره قانیم قالانا قدرخلقیمیزین‌و بشریتین گله‌جك خوشبخت حیاتینی تامین ایتمك اوغروندا مبارزه ائدیم...!

* * *

بیر هفته‌یه یاخیندر که، محاربه دایاندیریلمیشدر، دشمن دفاع خطی دوزه‌لتمکده در، تئزلیکله محاربه دوام تاپاجاقدر.

اوره‌کلریمیز چیرپینیر، بو دفعه دشمنی تمامیله ازیب اورتادان آپار مالی‌ییق، محاربه بوتئزلیکده قورتارما یاجاقدر وووروشما باشقا یئرلرده‌ده شدتله‌نیر.

بیز، بیر قاریشدا اولسون ئوز مقدس یوردومیزین توپراقلارینی دشمنه ویرمیه‌جه‌ییك. بیز هاموميز، کیچیکلی-بویوکلی، قادینلی - کیشی‌لی‌دوشمنین آغیر ضربه‌لرینه، اونلارین وحشی خاصیتلی عمللرینه باخمیاراق ئوز وطنیمیزده‌ن مدافعه ائده‌جه‌ییك...

دوقتور فیض‌اله زاده

اوشاغین قاتیشیق غذاسی

آنانین سودی لاپ آز اولاندا ، اونی آرتیرماق ممکن اولمایان حاللاردا اوشاغی قاتیشق غذا ایله بسلمك لازم گلر . یعنی اوشاغا آنا سودوندن علاوه غیری سودلر وخوره‌کلر ویئرمك لاز - مدر . بو سودلرین و یا خوراکلارین کیفیتی آناسودونه یاخین اولمالیدر . اگر اوشاغین آغیرلغی ٤ کیلودرسا بونا ٥٦٠ غرام آناسودی لازمدر که بوندان ٤٠٠ قالوری حاصل اولسون ولی بو مقدار سودون عوضینده اوشاق دوشدن ٣٦٠ غرام سود امه بیلر که بوندان‌دا ٢٥٠ قالوری حاصل اولور ، حالبوکه اوشاغا ٤٠٠ قالوری‌لازمدر . بوناگوره لازمدرکه ، ١٥٠ قالوری حاصل ایده‌بیلن قدر حیوان‌سودی‌ویئر - مك . بونین ایچونده ١٥٠ غرام‌سود ١٥٠ غرام سو ١٥ غرام‌دا قند‌قاتشد- یریب قایناذیب اوشاغا ویئرمك لاز - مدرکه بوندان‌دا ١٥٠ قالوری حاصل اولسون . البته اوشاغین‌آغرلقی‌ویاشی آرتدقجا بو کومکچی غذانین! مقداری همان حساب ایله آرتمالیدر .

بو کومکچی غذا اوشاغین معده - سینی پوزماماق ایچون لازمدر که ،هر دفعه امیزدیردیکدن صونرا ٥٠غرا - مدا بوکومکچی غذانی ویئرملی ویا- خود بوغذانی ٢دفعه امیزدیرمك‌عوضینه اوشاغا ورملیدر ، یعنی اگرگونده ٥ دفعه‌امیزدیریلرسه٣دفعه‌امیزدیرملی ، ٣٠ دفعه‌سینه کومکچی‌غذانی‌ویئرملی. اگر اوشاغین انکشانی کانی‌اولمیرساوزمان عالم « بدیرتانین » گوستریشی اوزره کومکچی غذانی سوت‌ایله یوق سود خاماسی‌ایله دوزلتمك لازمدرسودخا- ماسی ایله دوزه‌لن‌غذانین جدولی

اوشاغین یاشی — رقملر غرام ایله‌در

اوشاغین یاشی	سود خاماسی	سو	قند	سود
۲ آیلقدا	۱۲۵	۳۷۵	۱۵	—
۳ آیلقدا	۱۲۵	۳۷۵	۱۵	۷۵
٤ آیلیقدا	۱۲۵	۳۷۵	۱۵	۱۲۵
٦ — ۷ آیلیقدا	۱۲۵	۳۷۵	۱۵	۳۷۵
۸ — ۹ آیلیقدا	—	۲۵۰	۱۰	۵۰۰

دیملی بوجدو این هر ردیفنده گوستریلن غذا ماده‌لرینین بیرتمیز قابدا قایناذیب یوخاریداکی قاعده‌ایله اوشاغا ویئرملیدر .

اوشاغین ساغلام اولماسی‌ایچون عالم « تلشمانادا » اونلی وباغلی بیر غذا ترتیب ایدیبدر که اوشاق ایچون چوق یاخشی وخیرلی‌اولدیقنی مصاحت ایدیر : سو ١٠٠غرام لاپ نازیك و یوئنگول قووورولمیش اوت ٧ — ١٢ غرام کره ٧غرام و قند ٥غرام اولجه کره‌نی بیر قدرقا- یناتماق لازمدر که ، ایچینده اولان بعضی ماده‌لربخار اولسون ، صونرا اونی علاوه ایدیب یاغ ایله قایناذیب تا اوقه قدرکه ، بوز رنك آلسین ، بونادا ١٠٠ غرام سو و ٥ غرام قند علاوه ایدیب بیر قدر ده قایناتدیقدان صونرا ، لاپ نازین‌بیر سوزگه‌جدن سوزوب بیر قابا یغمالی وبونین١ ٣ قدرده قایناتمیش سود قاتیب اوشاغا ویرملی .

بونه یوخاریداکی قاعده اوزره اگر اوشاقدا تیز-تیز اسهال‌علامتلری اولارسا اوزمان بوخوره‌گه‌قاتیلان‌سو وسودون عوضینه تمیز آیران گوتو - روب همان قاعده ایلـه دوزه‌لـدیب اوشاغا ورملی. بوآیران ایله پیشیر- یلن خورك بیر چوق اوشاق موسسه لرینده تجربه‌دن کچریلوب و یاخشی نتیجه‌لر ویئردیگی معلومدر . بویله - لیکله آنا سودونین آز اولـدیقی وقتلرده کومکچی‌خوره کلرین نوعلری اولدوقجاچوقدر آنجاق نمونه ایچون ٣—٤ نی گوستردیك .

اداری اعلان

بوتون شهر و اطراف آبونه چی لریمیزدن تقاضا اولونور آدرسلرینی ده‌گیشدیردیکلری صورتده کتبی اولاراق بو اداره یه خبر ویرسینلر .

٩—١٠ مدیریت

اعلان

حرمتلی آذربایجان اهالی‌سینین اطلاعی ایچون اعلان اولونور که دخانیات اداره‌سی تازه‌لیکده اعلا کردستان چوبوق‌توتونی تهیه ایدیب و مناسب قیمته ساتماغا باشلاییدر رسمی عامل‌لر و توتون ساتانلار موقعدن استفاده ایتسینلر . ش۳۵۱ ۳-۲

آذربایجان دخانیات اداره‌سی

باکو رادیوسی

آذربایجان زحمتکشلرینین بایرام هدیه لری

بوتون سوومت خلقی ایله بیر - لیکده آذر بایجان زحمت کشلری‌ده بویوك اوتیابر سوسیالیست انقلابینین ۲۹ نجی ایل دونومونی یئی تصرفات غلبه لریله قارشلاماق اوغروندا ایناد- لا چالشیرلار .

گئیشلنمیش بایرام قاباغی سوسیا- لیزم یاریشی یئی ستالین بئش ایل - لیگینین بیرینجی ایلینین شرفلی تاپشر- یقلارینی وقتیندن قاباق و آرتقلاما- سیله یئرینه یئتیرمك اوغروندا جوشغون وطنپرورلیك حرکاتینا چئوریلمیشدر .

آذربایجان نفت چیلری عزیز بایرامی بویوك استحصالات هدیه‌لری ایله قارشلاییرلار .

آذر نفت بیرلیگنین ۱۰ آیلیق نفت چیقارما پلانی وقتینـدن اول یئرینه یئتیربلدی . آیین آخرینه قدر آذربایجان‌نفت چیاری ئولکیه پلاندان علاوه ۹۰ مین‌تون یاناجاق ویره‌جکلر .

بیزوونـا نفت ، آرتیوم نفت شعبه لری یاریش قاباقجیللارینین بیرنجی سیراسیندا گیدیرلر .

اونلار پلاندان علاوه ئولکه یه ۳۰ مین تون نفت ویرمیشلر . اون آیلیق نفت چقارما پلانینی ستالین نفت ، قاغانوویچ نفت و عزیزبکوف نفت شعبه لریـده وقتینـدن قاباق یئرینه یئتیرمیشلر .

آذر نفت بیرلیگینین ۲۰ معدنینده اون‌آیلیق نفت چقارما پلانی وقتیندن قاباق آرتیقلاماسیله یئرینه یئتیریلمشدر بوزوونا نفت شعبه سی قازیما شعبه- سینین ایشچیلری اوقتیابر قاباغی سوسیالیزم یاریشیندا بویوك غلبه قازانمیشلار . اونلار اوقتیابرین ۲۵ ده ایلیلیك قازما پلانینی ئوده‌میشلر اوستا ته‌ته‌رمیانین باشچلیق ایتدیگی قازیما دسته سی اوروجونیکیدزه ناحیه سینین ۵ نجی معدنینده ۱۳۰٤ نمره‌لی قویونی وقتیندن ٤٠ گون قاباق قازیب قورتارمشدر .

همین قویو ایشلتمگه بوراخیلمیش گیجه گوندوزده ۵۰ تونا یاخین نفت ویره‌جکده در .

نشاتلی جمهوریتمیزین پامبوقچلا- ری اوقتیابر قاباغی سوسیالیزم مسابقه سینده یوروولمادان‌چالیشاراق گورکملی موفقیت الده ایتمیشلر .

اونلار یئی‌ستالین بئش ایللیکی- نین بیرینجی ایلی پلانینی اوقتیابرین ۲٦ سیندا نظرده دوتولموش وقتدن ۵۰ گون اول ۸ر۱۰۰ قایض یئرینه یئتیرمیشلر .

قاباقجیل قاریا گین ناحیه سینین قولخوزچولاری‌جمهوریتده ان بویوك پامبوق محصولی الده ایتمیشلر .

اونلار هر هکتاردان اورتـا حسابلا ۲۰ سه نتنر (سه نتنر ۱۰۰ کیلو) بیرینجی و صجمه پامبوق محصولی گوتورموشلر .

قاریا گینلیار ایلیلیك تاپشیریقدان علاوه ۱۵۰۰ توت پامبوق توپلا- میشلار . جمهوریتمیزین آدلی - سانلی پامبوقچی سی ، سوومت اتفاقی عالی سووه‌تینین و کیلی بستی بـا غیرووا ئوز ساحه سینین هر هکتاریندان ۵۵ سه نتنر ، آغدام ناحیه‌سینین « باکی فعله‌سی قولخوزوندا گوی گوزتدیروا ایسه هر هکتاردان ٦٢ سه‌نتنر پامبوق یتمیشلار .

آذربایجان قولخوزلاریندا پامبوق توپلانماسی دوام ایتمکده‌در .

میوه‌چی و اوزومچولریمیز‌یئی بایراما یاخشی هدیـه‌لرله گیرلر . جمهوریتمزین قولخوز وسووخوزلاری (سوومت تصرفاتی) دولتـه ایلیك توخوملو میوه لر تحویـلی پلانینی ۳ر۱۰۵ قایض آرتده میشلر .

ئولکیه پلاندا نظرده دوتولدو- غوندان اوچ یوز اون تون آرتیق آلما ، آرمود و سایر میوه‌لر ویر - یلمیشدر . اوزوم تداریکی پلانی‌ایسه جمهـوریت اوزره ۹ر۱۰۰ قایض یئرینه یئتیریلمیشدر .

آلتایلیلارین نجیب چاغیریشینـا قوشولان قولخوزلاریمیزین سیرالاری گیتدیکجه آرتیر . تاخیل تداریکی پلانینی یئرینـه یئتیرن قولخوزلاری دولته پلاندان علاوه اولاراق اون‌ مینلرله پود تاخیل ویریرلر .

صفرعلی‌یف رایونونین قولخوز- لاری ایلیلیك تاپشریقدان علاوه دولته ایکی مین یدی‌یوز‌پود‌تاخیل ویرمیشلر .

آستارا قولخوزلاری دولته‌پلاندان علاوه مین پود زاقاتالا قولخوزلاری ایسه ٤ مین‌پودا دك تاخیل‌ویرمیشلر .

جمهوریتمیزین زحمتکشلری عزیز بایراما یئی هدیه‌لر حاضرلاماق ایشینی آراسی گسیلمه‌دن گنیشله‌ندیریرلر . ح.ن

اعلان

سوومت مدنیت ایوی مدیریتی سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمیتین عضولرینه و علاقه‌مند شخصلره بیلدیریرکه مدنیت ایوینده «موسقوا- دا قیزیل میداندا بدن تربیه‌چیلرینین پارادی» موضوعندا یئی سرگی تشکیل ایدیلمشدر . سرگی‌یه یکشنبه گونلریندن باشقا هر گون قوللیقتیف صورتده و جمعه گونلری سحر ساعت ۱۰ دان ۱۲ یه قدر و آخشام ٤ دن ٦ یه قدر تماشا ایتمك‌اولار . تماشاچیلارا سرگی‌حقینده لازمی ایضاحات ویریلیر .

مدنیت ایوی مدیریتی

بیلدیریش

سوومت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالینین خواهشینه گـوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تـازه گلمیش عـالی درجـه‌لی خـانم دکتـر آستاخووسکایـا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور هابئله مریضخانه‌ده دیش مریضاری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر .

سوومت مریضخانه‌سینین مدیریتی

بیلدیریش

سوومت مریضخانه‌سی خبر ویریر که رنتگین (برق و آینه)شعبه‌سی تازه اصول اوزره تشکیل تاپیب و مریضلر تازه گلمیش عالی درجه‌لی متخصص‌دکتر توسطیله معاینه و معاینه نین نتیجه‌سی مریضلارین ایسته‌دیکاری دیللرده یازیلیر

سوومت مریضخانه سینین مدیریتی

ماکزیم غورکی

شیطان

-۱-

ئولوشکه‌مك و ئولوم چاغی اولان پاییزدا ، حیاتا تحمل ایتمك چوخ چتین در . قرانلیق گونلر ، گونش‌سیز گوك ، یئلین بالواریجی سسی پاییزین صیقی و قارا کولگه لری ، بوتون بونلار آدامین وجودینده حیاته نسبت هیچ ده دائمی اولمایان گنچمکده اولان مرموز بیر قورخو اویاندیرار .

هایی‌میز دوغولور ، عذاب چکیر و ئولوروك . . . نیه نه ایچون ؟ .

هردم آدام ، پاییزین صونلارینا دوغرو روحی دولدوران فکرلرین کتله‌سی برابرینده مبارزه انرژیسینی ایتیریر . اونا گوره ده بو فکرلرین آجیلیقنی دویان هرکس اونلارین پیشوا- زینا گیتمه‌لی در .

فقط بو یول آدامی بو غم و تردید اوچوروموندان ئوزونه اینانماق حسینین‌محکم و اعتماد ویریجی یئرلرینه هدایت ایده‌بیلر . لاکن بو یول چوق چتین و یوروجی در ، قلبی یارالایان تیکانلارین آراسیندان گنچیر ، بو جاده اوزه‌رینده « شیطان » همیشه سبزی گوزله‌ییر .

بیز بو شیطانی هامیدان یاخشی تانیریق . بو هماندر که بویوك « غوته » اونی بیزه معرفلیك ایتمیشدر .

همین بو شیطان حقینده سیزه دانیشماق ایسته‌ییرم :

او چوخ هوشلی‌در . گولمکدن باشقا هیچ زادی سه‌ومز .

او یاخشی بیلیر که دنیادا ایله شیلر واردر که حتی « بویوك شیطان » ئوزی ده اونلاری مسخره ایده‌بیلمز . مثلا او قلینجینین ایتی‌اوزونی هیچوقت ئوز حیاتینا دوغرو دوندره بیلمز حقیقت‌ده بونی دیمك اولار که بو شیطان هوشلی‌لیق‌دان آرتیق قورخماز ایدی . یاخیندان اونا باخدیقدا ، اوئوندا بیزیم کیمی عمرونون چوخ حصه‌سینی بیهوده شیلره صرف ایتمه‌سین گورمه‌ردیك . اما بو سوزلری یوراخماق لازمدر . بیز که اوشاق دگیلیك ، بیس شیلرین ایچریسینده اولان شی گورمك ایچون ئوز گوزه‌ل اینجاقلاریمیزی سیندیرماماق یاخشی در .

بیر گنجه‌نین قارانلیق‌لاری آراسیندا ، شیطان بیر قبرستانین قبرلری آراسیندا دولانیردی : اوره‌گی داریخیردی . ئوز اطرافینا باخاراق سوت چالیر و مشغولیت آختاریردی .

اونون چالدیغی سوتین هواسی چوخ کهنه ایدی منیم آنامین سه‌ودیگی ماهنی ایدی !

پالیز چاغیندا
کیچیك بیر یارپاق آیریلدی
و یئلین قانادی اوستونده اوچدی .

یئل ماهنی ایله سس‌سه ویریر ، تیرلرین وقارا خاچلارین آراسیندا قیولانیر و زوزا چکیردی . گوك اوزرینده قارا بولوطلار یواشجا حرکت ایدیر و سویوق گوز یاشلاری ایله ئولولرین دار قبرلرینه سو سپیردیلر .

قبرستانین قارابخت آغاجلاری ترینانین آلتینده دلیجه‌سینه زوزا چکیر و ئوز بوداقلارینی بو سس‌سیز بوشلیغا دوغرو اوزادیردیلار . قامیشلارایله تیکن لر خاچلارا ایلیشیردیلر . شوم بیر سس آغیر ریتم ایله قبرستانین اوزه‌ریندن گنچیر و قورخی اویادیردی .

شیطان دائمی اولاراق سوت‌چالاراق بئله فکر ایدیردی :

— حقیقتا گوره‌سن بئله بیر وقتده ئولی‌لر نه ایی‌ویریرلر . انسانیت عالمی‌نین اورا یا قدر نفـوذ ایتمیش اولماسی احتمالی وار در . بونلار ئولورکن ئوز لرینی رومانیسه قارشی بیه ایتمیش اولـسالار دا او آشاغیدا چوخ دا خوش‌گون گنچیرمه‌مه‌لیدرلر . ایندی بونلاردان بیریسینی دانیشغا دوتسام هم منی وهم ده اونی مشغول‌ایده‌بیلیر . . . اما اونی آدی‌ایله چاغیر- مالی‌یم . . . بوراداَ بیر یازیچی‌نی توپراغا سوخمیشلار . . .

ای.و.ستالنین جوابی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

۱۶ سؤال: دورت خارجی ایشلر وزیرلری آراسیندا دانیشقلار گیده‌ن وقت و بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی شوراسینداکی گوروشلر زمانی قدغن حقیندن سوء استفاده ایدیلدیگینی سیز ظن ایدیرسینیزمی؟

جواب: یوخ، ظن ایتمیرم.

۱۷ سؤال: آلمانیادا ایکنجی درجه‌لی محاربه جانیلرینی آختاریب تاپماق و محکمه‌یه ورمک ایشینده متفق دولتلر، قرملین ظننجه نه قدر ایلری گیده بیلرلر؟ نیوربرغ قرارلارینی بوجور تدبیرلر ایچون کفایت قدر محکم اساس یاراتدیقینی گمان ایتمک اولارمی؟

جواب: نه قدر ایلری گتسه‌لر بیر اوقدر یاخشی در.

۱۸ سؤال: روسیه لهستانین غرب سرحدلرینی ثابت‌می حساب ایدیر؟

جواب: بلی، بیله حساب ایدیر.

۱۹ سؤال: بریتانیا قوشونلارینین یونانستاندا اولماسینا سوویت اتفاقی نجه باخیر؟ او، یونانستانین ایندیکی حکومتینه انگلتره‌نین داها چوق سلاح ویرملی اولدوغونو ظن ایدیرمی؟

جواب: لزوم‌سوز بیر شئی کیمی باخیر.

۲۰ سؤال: لهستان، مجارستان، بلغارستان، یوغوسلاویا و اتریشده روسلارین نه قدر حربی قوه‌سی وار در و ظنینیزجه صلحی تامین ایتمک خیری ایچون بو قوه‌لری اورادا نه وقته دک ساخلاماق لازمدر؟

جواب: غربده‌ن، یعنی آلمانیا اتریش، مجارستان، بلغارستان، رومانیا و لهستاندا سوویت اتفاقین حاضرده جمعیسی ۶۰ لشکری واردر (آتچی و زرهلی ماشین تانک لشکرلرینین هاموسی) بونلارین چوخونون هیئتی تماملانمیش دگیل در. یوغوسلاویادا سوویت قوشونلاری یوخدر. ایکی آیدان صونرا، اوردودان بوراخیلانلارین سون نوبه‌سی حقینده عالی سوویت ریاست هیئتنین یوایل ۲۲-اوکتیابر تاریخلی فرمانی حیاتا گچیریلن زمان همین اولکه‌لرده ۴۰ سوویت لشکری قالاجاقدر.

۲۱ سؤال: آمریقا حربی گمیلرینین آرالیق دنیزینده اولماسینا سوویت اتفاقی حکومتی نجه باخیر؟

جواب: لاقید باخیر.

۲۲ سؤال: روسیه ایله نوروژ آراسیندا تجارت سازشی باغلاماق ساحه‌سینده حاضردا نه کیمی امید واردر؟

جواب: بو بارده هله بیرشئی سویله‌مک چتیندر.

۲۳ سؤال: غرامت اوده‌نیلدیکدن صونرا فنلاندیا اوزوتی تامین ایدن ملت اولا بیله‌جکمی و فنلاندیانین تیز دیرچلمسی ایچون غرامت مرامنامه‌سینی نظردن گچیرمک بارده سینده بیر فکر ایره‌لی سورولموشمی؟

جواب: سوالین قورولوشی دوزگون دگیلدر.

فنلاندیا اوزونی تماملیه تامین ایدن بیر ملت اولموش و اولماقدادر.

۲۴ سؤال: سوئد و باشقا اولکه‌لرله باغلانان تجارت سازشلاری سوویت اتفاقی‌نین یئنی‌دن ترقیسی ایشی ایچون نه کیمی اهمیته مالک اولاجاقدر؟ بو بویوک وظیفه‌نی یئرینه یئتیرمک ایچون سیز نه کیمی خارجی یاردیمی مناسب حساب ایدیرسینیز؟

جواب: سوئدله باغلانان سازش ملتلرین تصرفات ساحه‌سینده امکداشلیق ایشینه کومکدر.

۲۵ سؤال: روسیه، بیرلشمش آمریقا جمهوریتیندن بورج آلماغی هله ده‌ی فایدالی حساب ایدیر؟

جواب: فایدالی حساب ایدیر.

۲۶ سؤال: روسیه‌نین اوز آتوم بومباسی و یا بونا بنزر بیر سلاحی وارمی؟

جواب: یوخدر!

۲۷ سؤال: محاربه‌آلتی اولماق اعتباریله آتوم بومباسی و یا بونا اوخشار سلاح حقنده سیزین فکرینیز نه در؟

جواب: جناب‌ورکله ویردیگیم جواب معلوم در، آتوم بومباسی حقنده اوز فکریمی دئمیشم.

۲۸ سؤال: ظنینیزجه آتوم قوه‌سی اوزرینده نجه یاخشی نظارت قویماق اولار؟ نظارت بین الخلق اساس اوزه‌رینده قورولمالیدرمی؟ و تعجیلی نظارت قویماق خیری ایچون دولتلر اوز صلاحیتلریندن نه درجه‌ده گیچملیدرلر؟

جواب: جدی بین‌الخلق نظارت لازمدر.

۲۹ سؤال: غربی روسیه‌نین ویران قویولموش ناحیه‌لرینی برپا ایتمک ایچون نه قدر وقت لازمدر؟

جواب: آلتی - یدی ایل، بلکه داها چوق.

۳۰ سؤال: سوویت اتفاقی توریاغی اوزه‌ریندن تجارت هواخطلرینین گیچه‌سینه روسیه اجازه ویره‌رمی؟

روسیه اوز هواخطلرینی متقابل ایلک اساسیندا باشقا قطعه‌لرده‌ده گنیشله‌ندیرمک نیتینده درمی؟

جواب: بعضی شرایطده بو ممکندر.

۳۱ سؤال: ژاپونیانین اشغال ایدیلمه‌سینه حکومتینز نجه باخیر؟ سیز ایندیکی اساس اوزرینده بو اشغالی موفقیتلی حساب ایدیرسینیزمی؟

جواب: موفقیتلر واردر، لاکین داها یاخشی موفقیتلر الده ایتمک اولاردی.

سوویت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتده

اول صفحه‌دن بقیه

قورولموش «ژورنالیستلر و مطبوعاتچیلار» سه‌قسیونونین قارشیسیندا بویوک و مهم مسئله‌لر دورور.

بو گون آرتماقدا و بویومکده اولان مطبوعاتیمیزی داها معاصر اصولا سالماق، اونلارا بیلیکلی و باجاراقلی یازیچیلار قادروسی حاضرلاماق، روزنامه و مجله‌لریمیزی علمی و تخنیکی جهتدن داهادا یاخشی حالا سالماق لازمدر. بو سه‌قسیون واسطه‌سیله بوتون دنیا و علی‌الخصوص قونشوموز سوویت اتفاقین معاصر و مترقی مطبوعاتی ایله یاخیندان تانیش اولماق و آذربایجان مطبوعاتینی دنیایه تانیتدیرماقدان عبارت اولاجاقدر.

بو سه‌قسیون مطبوعاتیمیزدا اولان بوتون چاتمایان جهتلری تیزلیکله آرادان آپاریب مترقی و معاصر مطبوعات حالینا سالاجاقدر.

مدنی علاقه جمعیتین دیگر سه‌قسیونلاریندا گورولن ایشلری ادبی و علمی قاعده‌ده تصویر ایده‌جکدر.

بو سه‌قسیانین تشکیلی، آذربایجان مطبوعاتیندا بویوک دولوش یارادا‌راق اونون انکشافینه لایق کومکلیک ایده‌جکدر.

ح.ن

دنیا خبرلری

رومانیادا

نوامبر آیینین ۱۹ ندن رومانیا سئچکیلری باشلاناجاقدر. ایندیده‌ن موافق و مخالف فرقه‌لر تبلیغاتا باشلاییبلار. رومانیانین مختلف نقطه‌لرینده آزادیخواه فرقه‌لر طرفیندن بیوک میتینکلر تشکیل ایدیلیب، خلق چوخ سوینجیله بو میتینکلری قارشیلاییرلار. گنجیشلری آیدین اولان ارتجاعی فرقه‌لر خلقین شدتلی نفرتیله اوز به اوز اولموشلار چونکه بو فرقه‌لر آزادیخواهلاری سئچینتی‌دا قویماق و آزادلیقی خنه‌له‌مک ایسته‌ییرلر. نئجه‌گون ایره‌لی مانیوو براستیانونین مرتجع فرقه‌لرینه متعلق اولان نئچه اسلحه انباری کشف اولموشدر رومانیا مرتجعلری ایسته‌ییرلر خلقین دوزگون فکرلری و آزادیخواهلارین جانلی سوزلرینه سلاحیله جواب ویرسینلر.

مصرده

مصر روزنامه‌لری مصرین باش وزیری صدقی پاشانین گور دیگی ایشلری شدتلی انتقاد ایدیب و اونون انگلستان دولتیله آپاردیغی دانیشیقلارا قارشی اوز نفرتلرینی بیلدیریرلر.

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا مسیو مولوتوفین نطقی

دونن بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا مسیو مولوتوف مفصل بیر نطق سویله‌میشدر مسیو مولوتوف اوز نطقینده بو پیشنهادلاری ایره‌لی سورمیشدر.

۱ - ملتلر آراسیندا صلح قورماق دنیا خلقلرینین فکری آسوده اولماق ایچون سلاح آزالما لیدر.

۲ - آتم سلاحلاریندان هیچ وجهیله استفاده ایدیلمه ملیدر.

۳ - امنیت شوراسیندا بوخصوصدا توصیه اولمالی و امنیت شوراسی بو مسئله‌یه آرتیق اهمیت ویرملی در بوتون دولتلر بو بارده امنیت شوراسیله همکارلیق ایتملیدرلر.

مسیو مولوتف دیمیشدر: «من امیدوارام بوتون خلقلر بوندان طرفدارلیق ایده‌جکلر مسیو مولوتف وتوحقی‌نین باقی قالماسیندان طرفدارلیق ایتمیشدر. او امنیت شوراسینین بیرسیرا دانیشقلارینی تنقید ایلمیشدر.

مولوتف دیمیشدر سوویت خلقلری آلمان فاشیزمینی آرادان آپارماقدا آرتیق جدیت وفداکارلیق گوسترمیشدر. مولوتوفین بو سوزلری اسلاو نماینده‌لرینین آرتیق احساساتیله قارشیلانیب و اونلار مولوتوفی آلقیشلامیشلار.

مسیو مولوتف دیمیشدر سوویت دولتی خارجی اولکه‌لرده نه قدر قوشونی اولدیغینا توضیحات ویرمگه حاضر دز و گره‌ك بوتون دولتلرده بو ایشه حاضر اولسینلار. مولوتف یونان مسئله‌سینه اشاره ایدره‌ك دیمیشدر انگلیسلر امکان ویریرلر که یونان فاشیستلری آرتیق فعالیت ایدیب و آزادیخواهلاری توهین وتحقیر آلتینا آلسینلار.

مولوتف آخرده دیمیشدر دنیا خلقلری اسپانیادا حاکمیت الده ایدن فاشیست خاصیتلی فرانکو حکومتینین آرادان گیتمه‌سی ایچون که او صلحی تهدید ایتمکده‌در داها آرتیق اهمیت ویرملیدرلر.

بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتیندا چکسلواکی نماینده‌سینین نطقی

اکتبر آیینین ۲۸ نده گون اورتادان قاباق تشکیل اولموش بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی جلسه‌سینده چکسلواکیا نماینده‌سی بیر نطق سویله‌ییب دیمیشدر که بیزیمله سوویت اتفاقی آراسیندا بیردوستلیق مقاوله‌سی واردر سوویت دولتی اقتصادی جهتده‌ن چکسلواکی‌دولتینه چوخلی کمك ایتمیشدر بیز نهایت شادلیقلا سوویت دولتیندن تشکر ایدیریك صونرا چکسلواکیا نماینده‌سی بیله دیمیشدر.

ایندی فرانکونین فاشیست حکومتی باشقا فاشیستلر آرادان گیتدیکدن صونرا دنیا صلحینی تهدید ایتمکده در، چین نماینده‌سی سوزه باشلاییب بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتی برنامه‌سینده بیرسیرا تغییرات یاراتماق ایسته‌مکله مخالف اولدیغینی بیلدیرمیشدر. صونرا مصر نماینده‌سی دانیشیب اجنبی قوشونلارینین دشمن حساب اولمیان اولکه‌لرده قالمالاریندان تنقید ایله‌میشدر. او دیمیشدر که گره‌ك متفق ملتلر خارجی‌لرین زور و تهدیدیله باغلانمیش مقاوله‌لره رسمیت ویرمه‌سینلر چونکه بیله‌لیکده خلقلرین حیاتی خطره دوشور، مصر نماینده‌سی تشکیلات عضولریندن تقاضا ایتمیشدر که اجنبی قوشونلارینین دشمن حساب اولمیان اولکه‌لردن چیخماقلاری قاعده‌لری باشقا مسئله‌لردن آرتیق نظرده آلینسین.

ژنرالیسیم ستالنین ایکنجی مصاحبه‌سی

۱ نجی صفحه‌دن بقیه

تعقیبینده سویله‌نیلن نطق‌لر هامیسی سوویت اتفاقی ژنرالیسمی‌نین سوزلرینین دوغرو و دوزگون اولماسینی تصدیق ایتدیلر.

او مصاحبه‌دن صونرا هیچ بیر سیاسی نطق ایراد ایدیلمه‌میش در که اورادا ژنرالیسم ستالین‌ین مصاحبه‌سینه بیر اشارت ایدیلمه‌میش اولسون.

بو صیرادا بیر هفته بوندان اول انگلتره «پارلمنت» ین ده خارجی سیاست بارەسینده بحث ایدیلیرکن «وینستون چورچیل» تحریك ایدیجی بیرلحن‌ایله بالقان اولکه‌لرینده ۲۰۰ مجهز سوویت لشکرینین موجود اولماسینی ادعا ایتمیش ایدی.

چورچیل بئله‌لیکله خلقی بیراحتمالی گله‌جك روس استیلاسیندان قورخوتماق و دنیا افکارعمومی‌سینی شوروی‌لر علیهنه تحریك ایتمك قصدینده ایدی. چورچیل و اونون آمریقالی دوستلاری اولان «واندنبرغ» لر و «قونولی» لر دنیادا موجود اولان حسن تفاهم هواسینی یئنی‌دن بولاندیرماق نیتینده ایدی‌لر.

بوتون دنیادا بو یئنی اتهاملارا نسبت استفهام حالتی اوباندیغی صیرادا در که «یونایتید پرەس» آژانسی رئیسی «فیوبیلی» ۲۷ اوقتوبردا مارشال ستالینه ۳۱ سئوالدان مرکب بیر مکتوب گونده‌ره‌رك سوویت اولکه‌سی رهبری‌نین بوتون مورد بحث مسئله‌لر حقینده نظرینی سورموشدیر.

«ژنرالیسم»، سندی تایمیز مخبری سئوال لارینا ویرمیش اولدوغی اطرافلی جوابلاریندان عکسینه اولاراق بو دفعه سئوال لارا غالبا بیر کلمه‌ایله: «یوخ»، «بلی»، «اینانیرام» «امید ایدیرم» و «آرزولاییرام» کلمه‌لری ایله جواب ویرمیشدر.

بو بیر کلمه‌لی جواب لار ظاهراً چوخ کسگین و صریح اولدیقلاری حالدا معنی اعتباری ایله چوخ معنالی و دیپلوماتیك جوابلار دییه توصیف ایدیلمکده‌درلر.

مثلا بیرلشمیش ملتلر ازدینده چین مملی ولینغتون‌قو ستالین مصاحبه‌سی حقینده دانیشیرکن، او جوابلاری: «چوق دیپلوماتیك جوابلار» دیه توصیف ایتمیشدر.

عین حالدا فعلی و گون مسئله‌سی اولان و بویوك اهمیت داشیان مسئله‌لر حقینده «ژنرالیسم» ین جوابلاری صریح و قانع ایدیجی در.

مثلا آلمانیا مسئله حقینده سورولان‌سئوال لارا ستالین چوخ قاطع بیر جواب ویرمیشدر.

ستالین‌ین نظرینجه آلمانیادا اقتصادی دگل، واحد سیاسی بیررژیم قورماق امکانی کاملا موجود در، ستالین آلمانیا خلقینین ایندیه قدر دموقراسی اوغروندا مؤثر آددیملار گوتورمه‌میش اولدیغینی ابرازایتمیش و آلمانیانین دموقراتلاشماسی ایچون یالنیز فاشیسمین کوکین قازماغی اساسی شرط قوشموشدر.

نئچه گون صونرا نیویورقدا تشکیل ایدیله‌جك ۴ وزیر امور خارجه قونفرانسیندا آلمانیا مسئله‌سی طرح ایدیله‌جگیندن ستالین‌ین ویردیگی بو نظر، سوویت اتفاقینین آلمانیا حقینده نه کیمی بیر خط حرکت تعقیب ایده‌جگینی آیدین اولاراق گوستریر.

ژنرالیسم ستالین چورچیلین بوش ادعاسینا جواب اولاراق، سوویت اتفاقینین لهستان، مجارستان، رومانیا بلغارستان دا ۲۰۰ «کاملا مجهز لشکر» دگل فقط ۶۰ ناقص‌طرزده سلاحلانمیش لشکره مالك اولدیغی و ایکی آیا قدر بونلارین سایی ۴۰ لشکره ایندیریلیه‌جگینی سویله‌میشدر.

اساسا چورچیل و اونون یولداشلاری اگر ویردیکلری اتهاملارا نسبت اینانیرلارسا، سوویت اتفاقینین «دوست اولکه‌لرده اولان متفق دولتلرین مسلح قوه لری سایسا یئتیشمك حقینده‌کی تکلیفینی» قبول ایده‌ردیلر.

لاکن انگلیزلر و آمریقانلار بو منطقی تکلیفین ایندیه قدر قبول ایدیلمه‌سینه رضایت ویرمه‌میشلر در.

ژنرالیسیم‌ستالین سوویت‌اتفاقینین آتوم بومباسینامالك‌اولماسینا دائراولان سئواله ده قطعی اولاراق «یوخ» جوابی ویرمیش و آتوم بومباسی حقینده اولکی مصاحبه ده سویله‌دیگی نظریه‌سینی تاکید ایتمیشدر.

ژنرالیسم ستالین «برنز» طرفیندن صون زمانلاردا ادعا ایدیلن سوویت آمریقان رابطه‌لرینده بیر گرگینلیك عمله گلمه‌سینی ده قطعی اولاراق تکذیب ایتمیشدر.

مارشال ستالین انگلیزلرین یونانستان دا عسگر ساخلاماقلارینین فایداسیز اولماسینی سویله‌میش و آمریقان دونانماسینین مدیترانه‌یه گلمه‌سینی ده قیدسیزلیکله قارشیلامیش اولدیغینی بیلدیرمیشدر.

عمومیتله بومصاحبه سوویت دیپلوماسی سیندا هیچ بیر تحول و انعطاف اوز ویرمه‌دیگینی، سوویت اتفاقینین همیشه اولدیغی کیمی صلح و امنیت طرفداری و مدافعی قهرمانی صفتیله قالماسینی و «مولوتوفین» دیمیش اولدیغی کیمی «بو اولکه‌نی هیچ بیر تهدید و قورخوتما یولی‌ایله میداندان چیخارما امکانی موجود اولمادیغینی» بیرداها گوسترمیش در.

مراغه‌ده

مراغه‌دن گلن خبره گوره ایره‌لیدن قرار اولدوغی کیمی مراغه‌ده یوخسول کندلی‌لره اکین ایچون توخوم ویریلیر. بو ایشدن اوتری ۸۵۰ تون بوغدا معین اولوب و مراغه - هشترود - صائین قلعه میاندوآب کندلرینده مخصوص هیئت وسیله‌سیله ایندیه‌دك ۱۰۹ تون توخوم یوخسول کندلی‌لره ویریلیب و قالانی ایسه مرتب حالدا ویریلمکده‌در.

مراغه‌ده بویوك یغینجاق

مراغه جوانلار تشکیلاتی‌نین عضوی اولان ۵۰۰۰ نفر جوان قیزلارین حضوریله بیر یغینجاق تشکیل‌ویریلمشدر جلسه‌ده جوانلارین وظیفه‌لری خصوصیله گنج قیزلارین تشکیلاتداکی فعالیتلری بارەسینده دانیشیقلار اولوب و آخرده تشکیلاتین تیاتر هیئتی طرفیندن فدائی‌لر آدلی بیر نمایش ویریلیب هاموددا درین تاثیر باغیشلامشدر